Список літератури

1. The Art of Investing in Art. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.jpmorgan.com/tss/General/The_Art_of_Investing_in_Art/132050761226

2. Pension funds embrace alternatives. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.efinancialnews.com/story/2012-06-20/pension-funds-increase-alterrnatives-russell

УДК: 330.322.3

Я. В. Литвиненко,
к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів,
Національна академія статистики, обліку та аудиту

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Важливе значення для ефективності виконання інноваційної політики має наявність забезпечення та концентрація вільних фінансових ресурсів у єдиному центрі. При цьому потрібно відзначити, що фінансування інноваційних проектів повинно носити довгостроковий характер. Розробка технічного проекту може бути протягом тривалого періоду. У зв'язку з цим таке фінансування може здійснюватись з різних джерел, основними з яких є такі.

1. Державний бюджет. Це стосується в першу чергу великих інноваційних і значних науково-технічних програм, які носять міжнародний, глобальний або міждержавний і державний напрямок (наприклад, ліквідація негативних наслідків аварії на Чорнобильський АЕС, забруднення навколишнього середовища, проблеми демографічної ситуації в країні, оздоровлення населення та профілактика різних хвороб та інше). Виділення коштів з державного бюджету повинно бути обґрунтованим відповідними розрахунками з визначенням напрямку використання, їх розміру, строків проведення робіт і розрахунком кінцевого ефекту і, в першу чергу, економічного. Велике значення також повинно приділятися контролю за виконанням виділених фінансових ресурсів, при цьому він повинен проводитись по кожному етапу виконання інноваційної програми, визначати причини відхилень, якщо вони є, та напрямки їх ліквідації.

2. Ресурси банківських і фінансових установ і структур. Особливістю цього фінансування повинна бути спрямованість на довгострокове вкладання грошей. У цілому це не дуже ефективно для банківських структур, тому що це вилучає значні кошти з обороту, знижує їх обіговість та повернення, збільшує ризик діяльності цих структур. Крім того, банк не може застосовувати високу ставку відсотків, тому що це стає невигідним для підприємства або господарської структури, яка отримує кредит. Для того щоб підвищити зацікавленість у довгостроковому кредитуванні, більш доцільно було б створювати спільні підприємства — банк і суб'єкт інноваційної діяльності. В цьому випадку банк бере на себе часткову відповідальність за вкладання грошей в інноваційний проект, має можливість здійснювати відповідний контроль, своєчасно реагувати на виникнення різних ситуацій, у тому числі і форс-мажорних. З іншого боку, у банку з'являється можливість після успішного завершення інноваційного проекту взяти участь в розподілі прибутку та отримати додатковий дохід.

3. Інвестування за рахунок різноманітних джерел із-за кордону. В цьому випадку можливі кілька варіантів:

— сумісне інноваційне кредитування інвестиційного проекту. Воно може здійснюватись у вигляді інвестицій в інноваційний проект. Найбільша ефективність у цьому випадку може бути при спільному інноваційному кредитуванні проекту з передбаченням не тільки вкладання грошових ресурсів, а й участь у виконанні різних етапів, починаючи від розробки або отриманні технічної документації до впровадження результатів у практику діяльності та вихід продукції на ринок;

— вкладання грошових ресурсів і здійснення відповідного контролю в цілому при виконанні окремих етапів, впровадження результатів діяльності в практичний аспект і розширення ринку застосування;

— перетворення вітчизняних підприємств у філії окремих іноземних інноваційних підприємств і на їх базі виконання інноваційних проектів. У кожному випадку таке підприємство також може розраховувати на частину прибутку, а також на технічні результати інноваційного проекту.

4. Фінансування інноваційних проектів власним коштом. Головним чином це отриманий і нерозподілений прибуток та амортизаційні відрахування. Це характерне для великих підприємств, які мають достатній ресурсний потенціал, потужну матеріально-технічну базу та науково-технічний потенціал. Але найбільший ефект у цьому випадку може бути досягнутий при об'єднанні та-

ких підприємств з потужними вищими навчальними закладами або науково-дослідницькими інститутами або їх підрозділами. Ефективність цієї системи фінансування залежить від строку здійснення інноваційного проекту, його вартості і можливості його зменшення. Крім того, скорочення строку проведення дослідження може позитивно вплинути на зростання конкурентоспроможності підприємств-виробників і конкурентоздатності їх продукції.

5. Фінансування частини інноваційного проекту по проведенню, наприклад, тільки науково-дослідницьких робіт, або по фінансуванню безпосередньо розробки перших зразків продукції. Це може здійснюватись шляхом комерціалізації витрат, тобто реалізації цих зразків та отримання відповідної оплати.

6. Грошові ресурси та збереження фізичних і накопичення приватних і юридичних осіб. У більшості випадків це можуть бути малі або середні за розмірами підприємства, які займаються інноваційною діяльністю або впровадженням їх результатів.

У цілому потрібно відзначити, що подальший підйом суспільного виробництва, продуктивності праці, розвиток економіки держави в цілому не можливі без упровадження новітніх технологій, техніки, результатів науково-технічного прогресу. Це можна здійснювати, в першу чергу, через проведення ефективної інноваційної політики. Головною проблемою при цьому залишається фінансування інноваційної діяльності. В умовах економічної кризи крім основного джерела фінансування — державного бюджету, потрібно використовувати і інші можливості як вітчизняних, так і іноземних інвесторів.

УДК: 658.149.3

С. І. Лихолет,
старший викладач кафедри міжнародних фінансів,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ПРИНЦИПИ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ІННОВАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ

На рівні однієї країни трансфер технологій здійснюється в рамках національних інноваційних систем. При цьому їх ефективність не залежить не від типу державного устрою, не від режиму полі-